

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PATAISOS PAREIGŪNŲ VEIKLOS ĮSTATYMO NR.
XIII-1387 PAKEITIMO ĮSTATYMO IR SU JUO SUSIJUSIŲ TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ

1. Įstatymų ir Seimo nutarimų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos bausmių vykdymo sistemoje šiuo metu veikia 8 atskiri Kalėjimų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjimų departamentas) pavaldūs juridiniai asmenys (laisvės atėmimo vietų įstaigos), vykdančios kardomąją priemonę – suėmimą, arešto ir laisvės atėmimo bausmes. Tokia decentralizuota sistema ir atskirų laisvės atėmimo vietų įstaigų juridinis savarankiškumas apsunkina vieningos praktikos bei standartų bausmių vykdymo procesuose diegimą ir taikymą, efektyvų turto valdymą bei investicijų planavimą. Be to, ilgą sprendimų priėmimo hierarchinę seką taip pat nepadeda operatyviau reaguoti į netikėtai besiklosčiusias situacijas.

Ieškoti efektyvesnio bausmių vykdymo sistemos valdymo skatina ir poreikis keisti esamą bausmių vykdymo sistemos darbo kultūrą. Standartizuoti ir centralizuoti bausmių vykdymo procesai, vieningas dinaminio saugumo modelio įdiegimas galėtų veiksmingiau prisidėti prie personalo santykio su įkalintais asmenimis suvokimo ir šiuolaikiškų darbo metodų diegimo.

Decentralizuotas bausmių vykdymo sistemos valdymo modelis reikalauja ženkliai didesnio administracines ir vadovaujančias funkcijas atliekančių darbuotojų skaičiaus. Atsižvelgiant į tai, kad kiekviena biudžetinė įstaiga, nepriklausomai nuo jos dydžio, privalo turėti jai priskirtas bendrąsias funkcijas atliekančius darbuotojus, atitinkamai mažiau darbuotojų gali tiesiogiai dirbti su nuteistaisiais ir suimtaisiais, kas apsunkina galimybes vykdyti veiksmingą šių asmenų resocializaciją ir mažinti pakartotinio nusikalstamumo lygį.

Jau įgyvendinta atskirų funkcijų ir padalinių (kriminalinės žvalgybos, viešųjų pirkimų) centralizavimo Kalėjimų departamente patirtis akivaizdžiai parodė, kad sprendimų priėmimo grandinės sutrumpinimas pagreitina ne tik sprendimų priėmimo ir vykdymo eigą, bet padidina ir pavestų užduočių atlikimo kokybę. Policijos ir kitų vidaus reikalų sistemos statutinių įstaigų valdymo centralizavimo patirtis taip pat rodo, kad administracinės hierarchijos pakopų mažinimas ir funkcijų centralizavimas sudaro sąlygas statutinei įstaigai pavestų pagrindinių funkcijų vykdymui pasitelkti didesnę turimo personalo dalį.

Kitos priežastys, verčiančios ieškoti veiksmingesnio laisvės atėmimo vietų įstaigų organizacinio modelio yra tiek nevienodas tapačias funkcijas atskirose įstaigose atliekančių pareigūnų darbo krūvis, taikoma skirtinga atlyginimų politika, tiek ir šių įstaigų turimų išteklių valdymo problemos. Teisingumo ministerijos atliktų laisvės atėmimo vietų įstaigų veiklos auditų išvadose ne kartą konstatuoti sisteminiai nepakankamos finansinės kontrolės, neūkiškumo ar neracionalaus turimų išteklių naudojimo atvejai.

Siekiant išspręsti nurodytas problemas, atsižvelgiant į bausmių vykdymo sistemoje ir kitose vidaus reikalų sistemos statutinėse įstaigose sukauptą gerąją praktiką, būtinas bausmių vykdymo sistemos įstaigų centralizavimas.

Įstatymų ir Seimo nutarimų projektų tikslai:

- optimizuoti bausmių vykdymo sistemos valdymą;
- didinti nuteistųjų resocializacijos efektyvumą.

Įstatymų ir Seimo nutarimų projektų uždaviniai:

- sudaryti teisesnės prielaidas Kalėjimų departamentą ir jam pavaldžias laisvės atėmimo vietų įstaigas, Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos mokymo centrą sujungti į vieną juridinį asmenį – Lietuvos kalėjimų tarnybą;
- suteikti Lietuvos kalėjimų tarnybai daugiau galimybių savarankiškai spręsti laisvės atėmimo bausmių vykdymo administravimo klausimus;
- eliminuoti laisvės atėmimo bausmių vykdymą reglamentuojančių teisės aktų trūkumus.

2. Įstatymų ir Seimo nutarimų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų ir Seimo nutarimų projektus inicijavo Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija. Įstatymų projektų rengėjai – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Bausmių vykdymo politikos grupė (l. e. p. vadovas Marius Rakštelis, tel. (8 647) 67 165, el. p. marius.rakstelis@tm.lt; patarėjas Tauras Rutkūnas, tel. (8 645) 94 726, el. p. tauras.rutkunas@tm.lt; patarėjas Rimvydas Laukis, tel. (8 674) 25 967, el. p. rimvydas.laukis@tm.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Pataisos pareigūnų veiklos įstatyme (toliau – PPVĮ) ir *Vidaus tarnybos statute* (toliau – VTS) nustatyta bausmių vykdymo sistemos organizacinė struktūra, kurią sudaro Kalėjimų departamentas (centrinė statutinė įstaiga) ir jam pavaldžios statutinės įstaigos – pataisos įstaigos, tardymo izoliatoriai ir pataisos pareigūnų profesinio mokymo įstaiga.

Bausmių vykdymo kodekse (toliau – BVK) ir *Suėmimo vykdymo įstatyme* (toliau – SVĮ) nustatyta bausmės ir suėmimą vykdančių įstaigų ir tardymo izoliatorių steigimo tvarka, šių įstaigų funkcijos.

Kituose šiame aiškinamajame rašte nurodytuose kodeksuose, įstatymuose ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimuose pateikiamos nuorodos į Kalėjimų departamentą, pataisos įstaigas ar tardymo izoliatorius.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Atsižvelgiant į tai, kad dėl Kalėjimų departamento pavadinimo ir nuorodų į pataisos įstaigas bei tardymo izoliatorius išbraukimo keičiasi daugiau kaip pusė dalies įstatymų straipsnių, PPVĮ, BVK ir SVĮ siūloma išdėstyti naujomis redakcijomis.

Atsižvelgiant į pokyčius dėl įstaigų sujungimo, Probacijos tarnybos pavaldumo perdavimą Teisingumo ministerijai¹, PPVĮ pavadinimą siūloma pakeisti ir vadinti *Bausmių vykdymo sistemos įstatymu* (toliau – BVSĮ). BVSĮ siūloma reglamentuoti bausmių vykdymo sistemos pareigūnų teisinę padėtį, veiklos organizavimą, uždavinius, teises ir pareigas, prievartos ir šaunamųjų ginklų naudojimo bausmių vykdymo sistemos veikloje sąlygas ir kitas su bausmių vykdymo sistemos veikla susijusias sąlygas (daugeliu atvejų BVSĮ projekto struktūra ir siūlomos teisės normos iš esmės atitinka buvusias PPVĮ).

BVSĮ 2 straipsnyje siūloma įtvirtinti laisvės atėmimo vietų įstaigos sąvoką, kuri apibrėžtų kardomąją priemonę – suėmimą, arešto, terminuoto laisvės atėmimo bei laisvės atėmimo iki gyvos galvos vykdančią įstaigą – Lietuvos kalėjimų tarnybą. Šią sąvoką siūloma vieningai vartoti ir kituose laisvės atėmimo bausmių ir suėmimo vykdymą reguliuojančiuose ar su šiomis sritimis susijusiuose teisės aktuose, kurių projektai pridedami.

BVSĮ projekto 5 straipsnyje aptariama Bausmių vykdymo sistemos įstaigų administracinė struktūra, kurioje galės būti steigiamos valdybos ir skyriai. Šiuo metu veikiančias laisvės atėmimo vietų įstaigas siūlytina pertvarkyti į juridinio savarankiškumo neturinčius Lietuvos kalėjimų tarnybos padalinius – kalėjimus. Šiuose padaliniuose veikiančių administracinės struktūros padalinių veiklą koordinuos kalėjimo viršininkas.

BVSĮ projekto 6 straipsnyje siūloma nustatyti Lietuvos probacijos tarnybos ir Lietuvos kalėjimų tarnybos bendradarbiavimo principus (abipusės partnerystės, dialogo, pagarbos, atvirumo, pasitikėjimo ir nuteistojo sėkmingos integracijos į visuomenę prioriteto), o taip pat bendradarbiavimo sritis (nuteistųjų resocializacijos priemonių planavimas, diegimas, įgyvendinimas ir vertinimas, dalinimasis elgesio pataisos programomis ir rizikos vertinimo metodikomis, pagalba rengiant nuteistuosius lygtiniam paleidimui iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, keitimasis informacija apie nuteistuosius).

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu galiojančio BVK struktūra ir vartojami terminai mažai skiriasi nuo dar 1971 m. patvirtinto Pataisos darbų kodekso struktūros ir naudotų sąvokų, dėstant BVK nauja redakcija, atsižvelgiant į kitų Europos šalių praktiką (Estijos, Norvegijos, Švedijos), visų

¹ Nuo 2022 m. liepos 1 d.

pirma akcentuojami nuteistųjų resocializacijos, užimtumo, švietimo klausimai. BVK siūloma papildyti naujais bausmių vykdymo principais – konfidencialumo, normalizavimo ir atvirumo principais (BVK projekto 3 straipsnis), taip pat, atsižvelgiant į tai, kad bausmes atliekantys Lietuvos Respublikos piliečiai turi visas įstatymų jiems nustatytas teises, laisves ir pareigas su apribojimais, kuriuos numato Lietuvos Respublikos įstatymai ir teismo nuosprendis, siūloma atsisakyti iki šiol BVK III skyriuje nustatytų bendrųjų nuteistųjų teisių ir pareigų perteklinio reglamentavimo. Kartu siūloma atsisakyti ir kitų perteklinių, pridėtinės vertės neturinčių skyrių (pvz. BVK IV skyriaus, kuriame šiuo metu nustatytos bausmės vykdančios įstaigos, kai tiek Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse, tiek kituose BVK skyriuose nustatyta atitinkamų įstaigų kompetencija vykdančios bausmes).

Atsižvelgiant į siūlomą bausmės vykdančių įstaigų institucinę pertvarką, BVK projekte nustatoma, kad šios bausmės vykdomos laisvės atėmimo vietų įstaigoje, kuri gali būti uždaro, pusiau atviro bei atviro režimo (BVK projekto 23 ir 32 straipsniai). Nuteistieji, kurie iki siūlomo teisinio reguliavimo įsigaliojimo laisvės atėmimo bausmės atlikinėjo kalėjimuose, įsigaliojus siūlomam teisiniui reguliavimui bus laikomi atliekančiais bausmės uždaro režimo laisvės atėmimo bausmių atlikimo vietose, nuteistieji, atlikinėję bausmę pataisos namuose – bus laikomi atliekančiais bausmės pusiau atviro režimo bausmės atlikimo vietose, o nuteistieji, atlikinėję laisvės atėmimo bausmę atvirosiose kolonijose ir specialiuose pataisos namų ar tardymo izoliatorių padaliniuose – pusiauaukščių namuose – bus laikomi atliekančiais bausmės atviro režimo bausmės atlikimo vietose. Pažymėtina, kad į BVK nurodyto režimo bausmės atlikimo vietas siunčiamų nuteistųjų kategorijos ir jiems nustatytos bausmės atlikimo sąlygos atitinka šiuo metu į atitinkamos rūšies pataisos įstaigas siunčiamų nuteistųjų kategorijas ir šiose įstaigose nustatytas bausmės atlikimo sąlygas (BVK projekto 33 – 35 straipsniai).

BVK projekto 36 ir 37 straipsniuose siūlomos nustatyti nuteistiesiems taikomo režimo keitimo ir jų perkėlimo į skirtingas nuteistųjų grupes to paties režimo bausmės atlikimo vietoje sąlygos iš esmės nesiskiria nuo šiuo metu galiojančios nuteistųjų perkėlimo iš vienos rūšies pataisos įstaigos į kitos rūšies pataisos įstaigą, taip pat perkėlimo į atitinkamas pataisos įstaigų nuteistųjų grupes sąlygų. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą, visi nuteistieji, kurie pradeda bausmę atlikti atvirojoje kolonijoje, net ir dėl pasikartojančių teisės aktų ar bausmės atlikimo reikalavimų pažeidimo pažeidimų negali būti perkeltami į pataisos namus. Todėl, atsižvelgiant į būtinybę veiksmingiau užtikrinti šių nuteistųjų drausmę ir saugumo reikalavimus, BVK projekto 37 straipsnyje siūloma sudaryti galimybes į pusiau atviro režimo bausmės atlikimo vietas perkelti tuos nuteistuosius, kurie bausmės atlikimo atviro režimo bausmės atlikimo vietoje metu be pateisinamų priežasčių nedarba ar nesimoko arba kelia pavojų laisvės atėmimo vietų įstaigos darbuotojams ar kitiems asmenims, arba daro teisės aktų pažeidimus.

BVK projekto 38 straipsnyje siūloma susisteminti visas nuteistųjų teisės – bausmės atlikimo vietoje turėti asmeninių daiktų, realizavimo tvarkos nuostatas. Pažymėtina, kad pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą, minėtos teisės realizavimo sąlygos yra nustatytos net 5 atskiruose BVK straipsniuose, kas sąlyginai apsunkina tokio teisinio reguliavimo taikymą. Kartu, atsižvelgiant į pastarojo meto vartotojų kainų indekso šuolį, siūloma vienu bazinės socialinės išmokos dydžiu padidinti drausmės ir paprastojoje grupėse laikomiems nuteistiesiems šiuo metu taikomą taikomų maksimalių sumų, už kurias jiems per mėnesį leidžiama apsiprekiinti, limitą.

BVK projekto 56 straipsnyje siūloma nustatyti sąlygas, kuriomis nuteistųjų individuali veikla ir dalyvavimas asociacijų organizuojamose veiklose gali būti prilyginami jų darbinei veiklai.

Siekiant teisės normų dėstymo sistemiškumo, BVK projekto V dalies VII skyriaus devintajame skirsnyje siūloma reglamentuoti nuteistųjų laikino išvykimo iš bausmės atlikimo vietos galimybes. BVK projekto 67 straipsnyje nustatomos sąlygos, kuriomis nuteistiesiems dėl svarbių priežasčių (artimojo giminaičio sunki liga ar mirtis ir pan.) leidžiama trumpam išvykti iš bausmės atlikimo vietos. Dėl artimojo mirties, organizuojant maksimalią apsaugą, siūloma iš bausmės atlikimo vietos leisti išvykti ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę atliekantiems nuteistiesiems. BVK projekto 68 ir 69 straipsnyje siūloma nustatyti nuteistųjų trumpalaikių išvykų į namus, taip pat išvykimo dėl darbo ar mokymosi, arba dalyvavimo resocializacijos priemonių įgyvendinime, tvarką.

Visus laisvės atėmimo vietų įstaigos saugumo užtikrinimo klausimus siūloma reglamentuoti BVK projekto V dalies VII skyriaus vienuoliktajame skirsnyje. Šiame skirsnyje nustatomi nuteistųjų

dinaminio saugumo turinio elementai, nuteistųjų izoliavimo atvejai, taip pat bausmės atlikimo vietų saugumo užtikrinimo priemonės ypatingų situacijų metu.

BVK projekto 26 ir 74 straipsniuose siūloma nustatyti arešto ir laisvės atėmimo bausmės atliekančių nuteistųjų izoliavimo vienų nuo kitų reikalavimus. Vadovaujantis tarptautinių organizacijų (Jungtinių Tautų Organizacijos, Europos Tarybos) rekomendacijomis, siūloma, kad bausmės atlikimo vietose vieni nuo kitų turi būti izoliuojami tik suimtieji nuo nuteistųjų, vyrai nuo moterų ir pilnamečiai nuteistieji nuo nepilnamečių nuteistųjų. Kartu, Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriui siūloma suteikti teisę nustatyti papildomus izoliavimo kriterijus, jei tai būtina tvarkai laisvės atėmimo vietų įstaigoje palaikyti, nuteistųjų ir suimtųjų saugumui užtikrinti.

Pažymėtina, kad iki šiol nepavyksta veiksmingai užkardyti nuteistųjų naudojimosi bausmės atlikimo vietose neteisėtai turimais mobiliaisiais telefonais, kurie itin dažnai naudojami nusikalstamoms veikoms vykdyti (telefoninis sukčiavimas). Judriojo ryšio blokavimo sistemų diegimas bausmės atlikimo vietose minėtos problemos neišsprendžia dėl sparčiai modernėjančio judriojo ryšio technologijų. Atsižvelgiant į tai, BVK projekto 73 straipsnyje siūloma įtvirtinti, kad Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba nustatytą tvarką, pagal kurią judriojo ryšio operatoriai turėtų užtikrinti, kad bausmės atlikimo vietų teritorijos nepatektų į judriojo ryšio tinklų aprėpties zoną.

BVK projekto 77 straipsnyje nustatytame nuteistiesiems galimų skirti skatinimo priemonių sąraše atsisakoma šiuo metu taikomų skatinimo priemonių – papildomos teisės paskambinti telefonu arba pasimatyti suteikimo. Papildomi pasimatymai ir skambučiai nuteistiesiems būtų suteikiami BVK projekto 39 ir 43 nustatyta tvarka.

BVK projekto 80 straipsnyje siūloma nustatyti, kad nuteistasis laikomas neturinčiu nuobaudų, jeigu jam per tris mėnesius (nepilnamečiam nuteistajam – per du mėnesius) nuo paskirtos nuobaudos įvykdymo dienos nepaskiriama nauja nuobauda.

BVK projekto 91 straipsnyje siūloma nustatyti, kad, padedant nuteistiesiems atisakyti priklausomybės ligų, šiame procese gali dalyvauti ir kitos įstaigos ir asociacijos, teikiančios medicininės, psichologinės ar socialinės paslaugas asmenims, kurios padėtų rengti priklausomybės ligų prevencijos, gydymo ir resocializacijos metodikas, įgyvendinti švietėjiškas ir kitas veiklas.

Kituose BVK straipsniuose siūlomas teisinis reguliavimas iš esmės atitinka nuteistiesiems nustatytų teisių ir taikomų draudimų bei apribojimų apimtį, kurią reglamentuoja galiojantis BVK.

SVĮ projekte anksčiau vartota tardymo izoliatorių sąvoka sistemiškai keičiama laisvės atėmimo vietų įstaigos ir suėmimo vykdymo vietos sąvokomis. Kitos SVĮ projekto nuostatos, kiek tai yra įmanoma, suderinamos su BVK projekte siūlomu teisiniu reguliavimu.

Siekiant užtikrinti didesnę teisėkūros sistemiškumą, visus su suėmimo bei arešto ir laisvės atėmimo bausmių vykdymo reguliavimu susijusius BVK ir SVĮ nurodytus įgyvendinamuosius teisės aktus siūloma pavesti priimti Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriui. Kartu, siekiant užtikrinti veiksmingesnį bausmių ir suėmimo vykdymo politikos formavimą, BVK ir SVĮ įgyvendinančiose nuostatose siūloma nustatyti, kad Lietuvos probacijos tarnybos direktoriaus ir Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriaus tvirtinami BVK ir SVĮ nurodyti įgyvendinamieji teisės aktai (įskaitant vėlesnius jų keitimus) turi būti suderinti su teisingumo ministru.

Kitų šiame aiškinamajame rašte nurodytų kodeksų, įstatymų ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimų pakeitimuose sąvokos, susijusios su esama bausmių vykdymo sistema (pvz., pataisos pareigūnai, pataisos įstaiga, tardymo izoliatorius ir pan.) keičiamos į projektuose siūlomas vartoti sąvokas (laisvės atėmimo vietų įstaiga, bausmių vykdymo sistemos pareigūnas, Lietuvos kalėjimų tarnyba).

Siūlomi įstatymų ir Seimo nutarimų projektai leis:

- keisti bausmių vykdymo sistemos kultūrą ir taikomus darbo metodus bei didinti visuomenės pasitikėjimą bausmių vykdymo sistema;
- sumažinti kriminalinės subkultūros poveikį ir padidinti saugumą kalėjimų viduje;
- optimizuoti ir efektyvinti bausmių vykdymo sistemos valdymo ir sprendimų priėmimo procesus, sumažinant:
  - vadovaujančių darbuotojų skaičių – 55 proc.;
  - struktūrinių padalinių skaičių – 40 proc.;
  - administracines funkcijas atliekančių darbuotojų skaičių – nuo 20 iki 30 proc.

- plėsti socialinio darbo ir resocializacijos veiklas ir didinti jas vykdančių darbuotojų žmogiškuosius išteklius (t. y. didinti tiesiogiai su nuteistaisiais ir suimtaisiais dirbančių darbuotojų skaičių);
- subalansuoti bausmių vykdymo sistemos darbuotojų darbo krūvius;
- panaikinti tą patį darbą dirbančių darbuotojų darbo užmokesčio disproporcijas;
- efektyviau naudoti bausmių vykdymo sistemai skiriamus išteklius ir valdomą turtą;
- išspręsti kitas praktikoje kylančias problemas, susijusias su laisvės atėmimo bausmių vykdymu.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų ir Seimo nutarimų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų ir Seimo nutarimų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymų ir Seimo nutarimų projektus neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymų ir Seimo nutarimų projektai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Numatoma, kad įstatymų projektai turės teigiamos įtakos kriminogeninei situacijai, nes sudarys sąlygas formuoti laisvės atėmimo vietų įstaigose vieningą ir rezultatyvią praktiką vykdant bausmes ir nuteistųjų resocializaciją.

7. Kaip įstatymų ir Seimo nutarimų projektų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų ir Seimo nutarimų projektų nuostatos nesusijusios su poveikiu verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymų ir Seimo nutarimų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų ir Seimo nutarimų projektais įgyvendinamos Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos² 193.1 papunkčio nuostatos (*identifikuoti, kaip turi atrodyti mūsų bausmių vykdymo įstaigų struktūra ir sprendimai ilguoju laikotarpiu; parengti bausmių vykdymo įstaigų pertvarkos planą*).

9. Įstatymų ir Seimo nutarimų projektų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymų ir Seimo nutarimų projektus, kitų įstatymų ir Seimo nutarimų keisti nereikės.

10. Ar įstatymų ir Seimo nutarimų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų ir Seimo nutarimų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymų ir Seimo nutarimų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

² Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimas Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Įstatymų ir Seimo nutarimų projektai neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir Europos Sąjungos teisės aktų nuostatomis.

12. Jeigu įstatymų ir Seimo nutarimų projektams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus įstatymų ir Seimo nutarimų projektus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras, Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras, Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija ir Lietuvos probacijos tarnybos direktorius iki 2022 m. gruodžio 31 d., o Lietuvos kalėjimų tarnybos direktorius – iki 2023 m. balandžio 1 d. turėtų pripažinti netekusiais galios arba pakeisti šiuo metu galiojančius teisės aktus, susijusius su projektuose keičiamomis nuostatomis, o taip pat pagal kompetenciją priimti naujus teisės aktus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams ir Seimo nutarimams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymų ir Seimo nutarimų projektams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės. Jei optimizuojant bausmių vykdymo sistemą bus sutaupoma valstybės biudžeto lėšų, jos bus panaudojamos šios sistemos pareigūnų ir kitų darbuotojų darbo užmokesčiui didinti ir socialinio darbo bei resocializacijos veiklų plėtrai, didinant jas vykdančių darbuotojų žmogiškuosius išteklius.

14. Įstatymų ir Seimo nutarimų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų ir Seimo nutarimų projektai suderinti su Finansų, Krašto apsaugos, Socialinės apsaugos ir darbo, Susisiekimo, Sveikatos apsaugos, Švietimo, mokslo ir sporto bei Vidaus reikalų ministerijomis. Taip pat projektai darbo tvarka suderinti su Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaiga ir bausmių vykdymo sistemos įstaigų darbuotojų interesus atstovaujančiomis profesinėmis sąjungomis.

15. Įstatymų projektų reikšminiai žodžiai

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*: „valstybės tarnyba“, „valstybės pareigūnas“, „vykdomoji valdžia ir valstybės tarnyba“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
